

RECOMANACIONS EN MATÈRIA DE BILINGÜISME

RECOMANACIONS EN MATÈRIA DE BILINGÜISME

I. ANÀLISI DE LA NORMATIVA I JURISPRUDÈNCIA D'APLICACIÓ EN RELACIÓ A L'ÚS DEL BILINGÜISME

II. Anàlisi de la normativa i la jurisprudència d'aplicació en relació a l'ús del català en l'Ajuntament de Barcelona

1.- Normativa de aplicació

L'ordenació del pluralisme lingüístic de Catalunya es configura en el art. 3 de la Constitució Espanyola i l'art. 6 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Aquestes disposicions van ser desenvolupades per la Llei 7/1983, de 18 abril de normalització lingüística; que a la seva vegada va ser substituïda per els preceptes de la Llei 1/1998 de 7 de gener de política lingüística.

A nivell municipal, l'article 4 de la Carta Municipal de Barcelona, aprovat per la Llei 22/1998, de 31 de desembre, preveu que el català, llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'Ajuntament de Barcelona, i estableix l'obligació de l'Ajuntament de normalitzar l'ús del català en les seves competències.

En data 5 de febrer de 2010, s'aprova per el Consell Municipal, el Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Barcelona, que estableix que l'ús de la llengua catalana per part de l'Ajuntament de Barcelona, els seus organismes i entitats que depenen d'aquest, es regeix pel que estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Carta Municipal de Barcelona, la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, el present Reglament i la resta de normativa aplicable.

2.- Concepte de llengua pròpia, llengua preferent, llengües oficials en Catalunya.

Prèviament procedeix diferenciar els següents conceptes: llengua pròpia, llengua preferent i llengua oficial.

a) Llengua pròpia: el català és la llengua pròpia de Catalunya, i com a tal, és la llengua de totes les institucions de Catalunya, incloent les Administracions locals, que implica un compromís especial de les institucions per a promocionar el coneixement i fomentar l'ús entre els ciutadans i ciutadanes.

b) Llengua preferent: En les sentències núm. 316/2012 i núm. 312/2015 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia s'exposen que: *“no són acceptables els preceptes que desequilibren la paritat en la posició jurídica de ambdues llengües oficials; això és, els que configuren una posició de prevalença o preferència del català per el castellà”* En virtut d'aquets fonament, l'art. 2 del Reglament es va declarar inadmissible en la mesura que configurava el català com a llengua d'ús preferent (*revisar la referència en relació a l'EAC*).

c) Llengua oficial: el català i el castellà són les llengües oficials en Catalunya i poden ser utilitzades indistintament per els ciutadans i ciutadanes en totes les activitats públiques i privades sense discriminació (art. 3 de la Llei 1/1998, de 7 de gener de política lingüística).

3.- Llengua utilitzada en les publicacions i comunicacions generals.

L'art. 14 del Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Barcelona regula que *“els llibres, les revistes i en general, tots els cartells, opuscles i publicacions que editi l'Ajuntament de Barcelona, com també els missatges que s'emetin a través dels mitjans de comunicació i la publicitat institucional, s'han de fer normalment en català, llevat dels específicament destinats a la promoció exterior, als usos turístics, o quan altres circumstàncies ho aconsellin, que es poden fer en la llengua de les persones destinatàries.”*

En el cas concret, des del Districte, s'ha informat que els impresos són editats per les diferents associacions; cal tenir en compte que en el cas que aquestes associacions hagin sigut beneficiàries d'ajuts per part de l'Ajuntament, caldrà remetre'ns a l'art. 1.3 del Reglament mencionat en el qual s'exposa que *“Les empreses que han subscrit un concert o un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, o són beneficiàries d'ajuts o subvencions d'aquest, han d'utilitzar, almenys, el català en la retolació, en els avisos i en la documentació adreçats al públic, com a mínim quan estiguin vinculats a l'objecte de l'ajut o del conveni, i així s'haurà de preveure en els corresponents convenis o bases”*.

En relació a la possibilitat de que les comunicacions adreçades al públic general siguin comunicacions bilingües, la Sentència nº 316/2012 de 23 de maig i la Sentència 312/2015 fan la literal al·lusió:

“Certament l’ordenament jurídic no imposa la comunicació bilingüe. Aquesta és una opció organitzativa i és raonable que aquesta alternativa pugui mostrar reticències si la presència simultània de les dues llengües planteja problemes d’espai, d’intel·ligibilitat o simplement estètics, o bé quan la lateralitat de les dues llengües a absurda aquesta alternativa, per exemple quan la diferència es limita a una lletra o un accent. El Tribunal Suprem s’ha manifestat en el sentit que el bilingüisme no és exigible (STS de 26 de març de 1996, recurs núm. 1367/93)”

Concretament la Sentència del Tribunal Suprem de 26 de març de 1996 expressa que *“perquè una cosa és el dret del ciutadà a comunicar-se amb una Entitat Pública en l’idioma que esculli i una altra, molt distinta, exigir que les publicacions i comunicacions que aquesta Entitat Pública emeti amb caràcter general s’hagi de redactar en les dues llengües oficials, abast que no té la cooficialitat de les llengües”*.

4.- Llengua utilitzada en els procediments administratius, notificacions i comunicacions individualitzades.

L’art. 5.1 del Reglament d’ús de la llengua catalana a l’Ajuntament de Barcelona regula que en *“els procediments administratius tramitats per l’Ajuntament s’ha d’emprar el català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a presentar documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.”*

En relació a les comunicacions i notificacions dirigides a persones físiques i jurídiques, l’art. 5.3 del Reglament especifica que *“s’han de fer normalment en llengua catalana, sense perjudici del dret de les ciutadanes i ciutadans a rebre-les també en castellà, si ho demanen”*.

Les sentències núm. 312/2015, de 7 de maig i núm. 316/2012 de 23 de maig de la Sala Contenciosa del TSJ de Catalunya ha matisat aquests articles, en el sentit que *“es declaren la nul·litat dels preceptes 5.2 i 5.3 en allò que es refereix a la càrrega del ciutadà d’explicitar la seva opció lingüística mitjançant una petició formal i expressa”*.

RECOMANA

- Els fulletons de les festes tenen consideració de comunicació general, no de comunicació individualitzada. En relació a la possibilitat bilingüe de la comunicació, la jurisprudència mencionada no s’exigeix el bilingüisme en les publicacions i comunicacions que s’emeten amb caràcter general.
- Pels procediments administratius tramitats per l’Ajuntament, comunicacions i notificacions individualitzades s’ha d’utilitzar el català, sense perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a presentar documents,

a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.

- Visualitzada la pàgina del Districte, es comprova que s'ofereix publicitat de les diferents festes organitzades en el Districte, amb la possibilitat dels ciutadans de canviar l'opció lingüístic.

RECOMANA

Garantir el dret dels ciutadans i les ciutadanes a rebre les notificacions i comunicacions individuals en qualsevol de les llengües que optin, sense exigir una petició formal expressa, d'acord amb les sentències núm. 312/2015 de 7 de maig i núm. 316/2012 de 23 de maig. En el cas concret de l'enviament d'un correu electrònic, el dret d'opció lingüística es pot presumir que s'ha exercit quan un ciutadà o una ciutadana envia una comunicació en una llengua concreta.

II. ÚS DE LES LLENGÜES OFICIALS EN ELS MITJANS ELECTRÒNICS

L'article 6.2 c) de la Llei estatal 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, en la qual es regula que els ciutadans tinguin dret a la igualtat en l'accés electrònic als serveis de les administracions públiques.

Així mateix, en la Disposició Addicional segona s'exposa que en les seues electròniques en la que el seu titular tingui competència sobre territoris amb règim de cooficialitat lingüística possibilitaran l'accés als seus continguts i serveis en les llengües corresponents.

A nivell de l'ús de les llengües oficials en els mitjans electrònics procedeix la remissió a la Llei 29/2010 de 3 d'agost aplicable al sector públic català, entre el qual es troba integrat els ens locals, i on s'exposa que la incorporació dels mitjans electrònics en les actuacions del sector públic ha de ser informat, entre altres, per els principis de transparència, participació i accessibilitat.

En aquest sentit, i en relació a l'ús de les llengües oficials en els mitjans electrònics especifica en la seva Disposició addicional cinquena, primer apartat que: "Les aplicacions que les entitats que integren el sector públic posen a disposició dels ciutadans han de permetre que la consulta, la participació i la tramitació es puguin fer en la llengua oficial

escollida per la persona interessada i han de permetre de canviar l'opció lingüística en qualsevol moment.”

RECOMANA

Garantir que en el portal web del Districte de XXX es permeti l'opció de canvi lingüístic de les dues llengües oficials, i donar compliment als preceptes establerts en la Llei 29/2010 de 3 d'agost sobre l'ús de les llengües oficials en els mitjans electrònics, i amb la finalitat d'evitar un tractament diferenciat entre la ciutadania dels diferents districtes de l'Ajuntament.

SEGUIMENT DE LA RECOMANACIÓ

L'òrgan gestor de la Bústia ètica realitza el seguiment de la recomanació emesa, i comprova que el portal web del Districte ja permet l'opció de canvi lingüístic de les dues llengües oficials.

RECOMANA

Que es procedeixi a introduir el canvi d'opció lingüística en el seu portal web, en aplicació de la Llei catalana 29/2010, de 3 de agost sobre l'ús de les llengües oficials en els mitjans electrònics.

SEGUIMENT DE L'ACTUACIÓ

L'òrgan gestor de la Bústia ètica realitza el seguiment de la recomanació emesa, i comprova que el portal web del Districte ja permet l'opció de canvi lingüístic de les dues llengües oficials.

